

УДК 725.19:331.53.07

Герич К.І.,  
Чернівецький національний університет  
імені Юрія Федьковича

## **ІННОВАЦІЙНІ ЦЕНТРИ ЗАЙНЯТОСТІ, ЯК ШЛЯХ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЗАСОБАМИ АРХІТЕКТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕРЕОРІЄНТАЦІЇ**

*Розглянуто шляхи розв'язання проблеми зайнятості населення за допомогою прогресивних засобів архітектурної організації соціальних центрів професійної переорієнтації населення. Висвітлюються проблеми створення нової архітектурно-типологічної групи об'єктів професійної переорієнтації населення.*

*Ключові слова: Інноваційний центр зайнятості, працездатне населення, безробіття, професійна переорієнтація.*

За демографічним складом відсоток наявного та постійного населення Чернівецької області за період незалежності України поступово зменшується (за даними Головного управління статистики у Чернівецькій області, далі ГУСЧО, рис.1.). Аналогічна тенденція з забезпеченістю роботою працездатного населення. Так, станом на лютий 2017 року, у Чернівецькій області за даними Чернівецького регіонального центру зайнятості (далі ЧРЦЗ) офіційно зареєстровано 8801 безробітна особа, а вакантних посад - 909, тобто 10 осіб на 1 вільне робоче місце [2].

Аналіз статистичних даних доводить збільшення чисельності не зайнятого населення у 6 раз за період з 1991 до 1995 року, у 5,9 р. за період з 1995 до 1999 р. [3]. Найбільший показник був досягнутий у 2003 році, 76270 зареєстрованих, не працевлаштованих осіб, що у 1,8 р. більше в порівнянні з 1999 р. (дані ЧРЦЗ [3]). У період з 2003 до 2011 року число зареєстрованих безробітних зменшилось у 2,5 рази, та становило 30608 осіб [там само]. За даними ГУСЧО кількість зареєстрованих безробітних працездатного віку у 2015 році становила 37 700 осіб, в грудні 2016 року 9416 осіб, а станом на лютий 2017 року 8801 особа (рис.1). Разом з тим, в Чернівецькій області відчувається дефіцит цілого ряду робітничих професій ([3], рис.2).

Дефіцит спеціальностей пов'язаний з окремими недоліками державної підготовки кадрів за цими напрямками. Зокрема, такі спеціальності як соціальні науки, бізнес та право на всіх освітньо-кваліфікаційних рівнях мають найвищий

відсоток безробіття, випускники яких упродовж року після закінчення навчального закладу зареєструвались в центрі зайнятості.

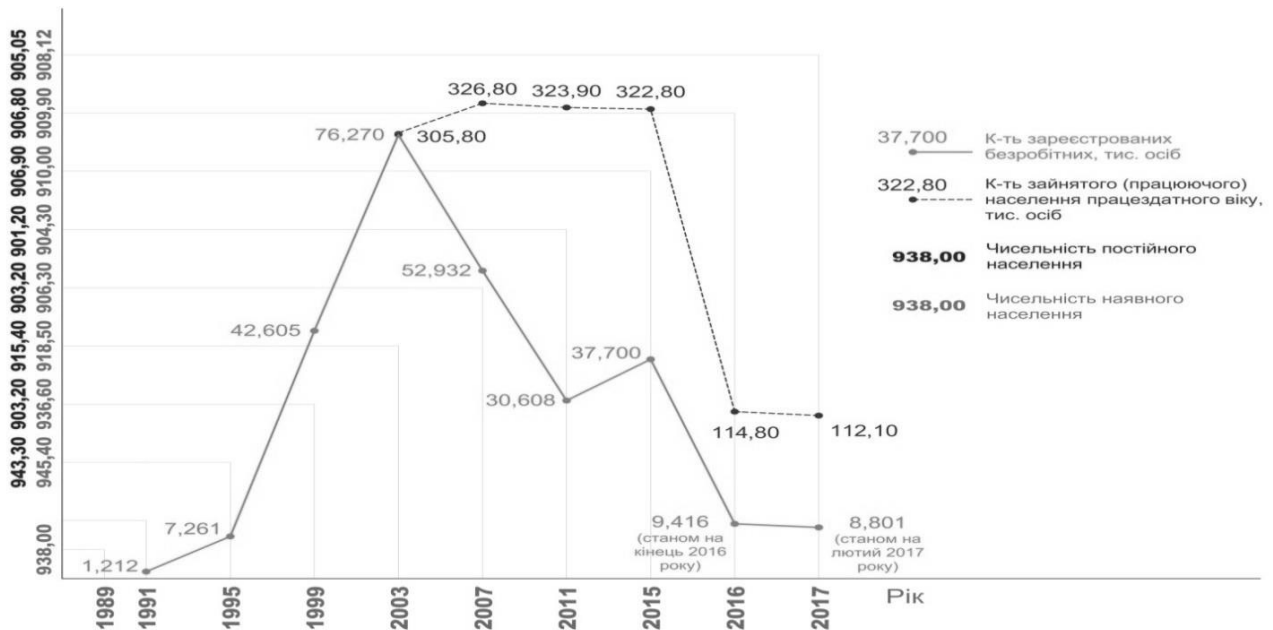


Рис.1. Структура річних змін постійного та наявного населення Чернівецької області. Графік змін кількості зареєстрованих безробітних та зайнятого населення працездатного віку [1, 4].

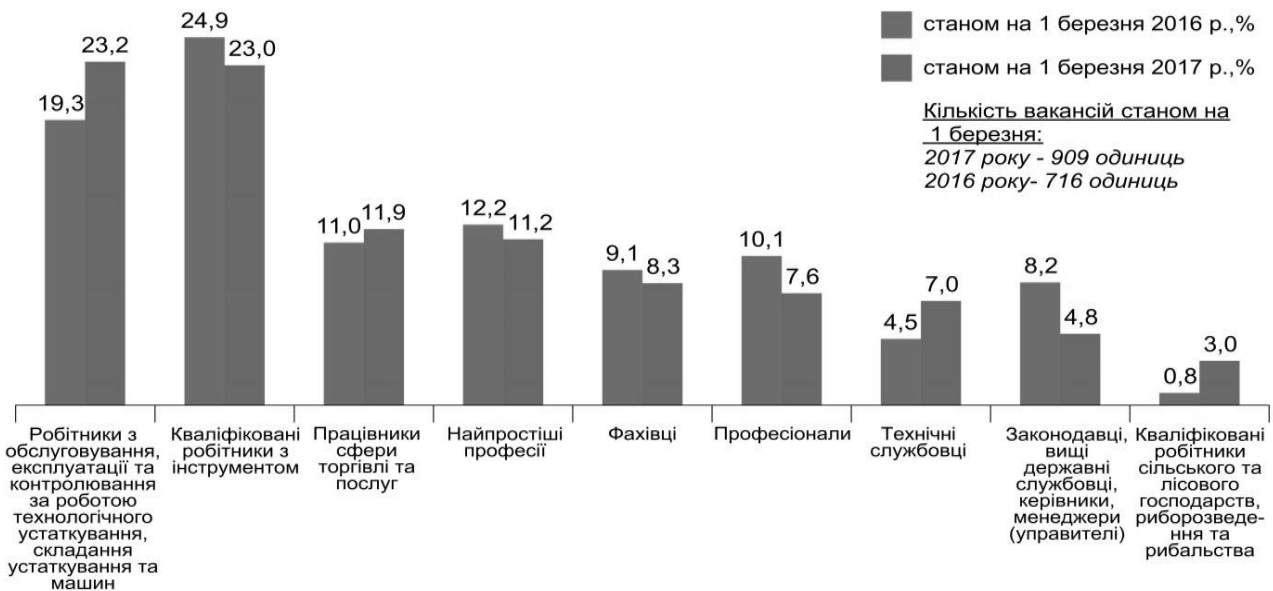


Рис.2. Структура вакансій станом на 1 березня 2016-2017рр.

Темі наукового обґрунтування архітектурних основ проектування центрів зайнятості присвячені наукові праці таких провідних вітчизняних науковців, як В.В. Товбича, В.В. Куцевича, Л.М. Ковальського, Б.М. Губова та ін.

Разом з тим, регіональні особливості Чернівецької області для вирішення проблем забезпечення зайнятості населення і задоволення дефіциту робочих спеціальностей, вимагають створення нового підходу, за допомогою обґрунтування і розробки нового типу сучасного архітектурного об'єкту, що принципово відрізнятиметься від існуючих будівель центрів зайнятості, застосуванням інноваційних методів і технологій професійної перекваліфікації працездатного населення.

Функціональні особливості комплексу інноваційного центру зайнятості полягають у поєднанні функцій центру зайнятості із виробничими, навчальними, обслуговуючими, побутовими, житловими та ін. додатковими функціональними зонами. Таким чином, збалансоване поєднання усіх означених напрямків надає підстави для створення нового архітектурно-типологічного об'єкта.

Основним завданням інноваційного центру зайнятості є «миттєве забезпечення роботою» безробітних громадян. Для цього передбачається створення необхідних певних архітектурно-планувальних одиниць, з диференціацією на функціональні зони із відповідним набором приміщень. Наприклад: виробнича, житлова, обслуговуюча, адміністративна, медична, господарська та ін.

У певній мірі прототипами такого нового типу громадських споруд, як інноваційні центри зайнятості можна вважати технопарки [5]. Це функціональні комплекси, що поєднують науково-дослідні та виробничі напрями діяльності і спрямовані на прискорене впровадження наукових розробок у виробництво. Найбільше такі багафункціональні комплекси, як технопарки поширені в країнах США, Європи, Азії та Росії. За структурою управління виділяють: технопарки, засновані навколо промислових підприємств, в науковому або освітньому центрі та ін. Технопарки на основі промислових підприємств доводять нововведення до промислових масштабів, виготовляють інноваційний продукт (наприклад Стенфордський технопарк). Наукові парки займаються виключно дослідженням, інкубатори (у США) та інноваційні центри (у Західній Європі) надають лабораторне обладнання, землю та ін. новим компаніям (Кремнієва долина, Каліфорнія, США).

Розроблення архітектурно-планувальних принципів створення інноваційних центрів зайнятості дозволить архітектурними засобами, за допомогою різноманітного планувального та функціонального наповнення вирішити проблему соціальної зайнятості і реабілітації безробітного населення та створить умови для покращення економічного розвитку Чернівецької області.

**Список використаних джерел:**

1. Населення. Статистична інформація. Головне управління статистики у Чернівецькій області. URL: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 14.03.2017).
2. Аналітичні матеріали за січень-лютий 2017. Чернівецький регіональний центр зайнятості. URL: <http://www.dcz.gov.ua/chn/control/uk/statdatacatalog/list> (дата звернення 14.03.2017).
3. Динаміка основних показників за 1991-2012 рр. Статистична інформація. Чернівецький регіональний центр зайнятості. URL: <http://www.dcz.gov.ua/chn/control/uk/statdatacatalog/list> (дата звернення 14.03.2017).
4. Ринок праці. Статистична інформація. Головне управління статистики у Чернівецькій області. URL: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 14.03.2017).
5. Уханова І.О. Розвиток та функціонування технопарків: світовий досвід та специфіка в Україні. Одеса, 2012.

**Анотація**

В статті описуються проблеми створення нової архітектурно-типологічної групи об'єктів професійної переорієнтації населення.

Ключевые слова: Інноваційний центр зайнятості, трудоспособное население, безработица, професійна переорієнтація.

**Annotation**

The article describes the problems of creating a new architectural and typological group of objects of professional reorientation of the population.

Keywords: Innovative employment center, able-bodied population, unemployment, professional reorientation.